

80 lat temu, w nocy z 9 na 10 listopada 1938 r. w hitlerowskich Niemczech, jak również na ziemiach zaanektowanych przez Hitlera, czyli Austrii oraz czeskich Sudetów, doszło do pogromu Żydów. Z powodu licznych odłamków szkła z rozbitych szyb, pochodzących z witryn sklepowych oraz okien mieszkań ludności żydowskiej oraz z synagog, jakie zasłały ulice niemieckich miast, noc tę nazwano „kryształową”. Był to pogrom, zainicjowany przez kierownictwo i służby państwowe z Berlina, który przypieczętował kilkuletnie prześladowania, jakie w Niemczech dotyczyły tzw. „ludność niearyjską”. To co wówczas się wydarzyło, jakie były tego przyczyny, jak wyglądał przebieg oraz jakie były skutki tamtych wydarzeń, to przedmiot wystawy przygotowanej przez Okręgowe Archiwum Państwowe w Litomierzycach ([Státní oblastní archiv v Litoměřicích](#)), której tytuł brzmi: „Synagogi w płomieniach”.

Na wystawie pokazane zostaną dokumenty, zdjęcia, gazety oraz różne relacje, jakie przechowywane są w Okręgowym Archiwum Państwowym w Litomierzycach oraz jego oddziałach. Ponadto pokazane zostaną też eksponaty pochodzące z Północnoczeskiego Muzeum w Libercu ([Severočeské muzeum v Liberci](#)), którego kustosz – Marketa Lhotova jest kuratorem wystawy. Siedziba tego Muzeum jest obecnie nieczynna ze względu na gruntowny remont i przebudowę, dlatego też niektóre wystawy realizowane są w innych instytucjach i przy ich udziale. W tym przypadku nie bez powodu ekspozycję zlokalizowano w archiwum państwowym, gdyż posiada ono bardzo dużo dokumentów do przedmiotowego tematu, jak również do zagłady Żydów, choćby z tego względu, iż znajduje się w pobliżu największego niemieckiego obozu zagłady na ziemiach czeskich, a mianowicie

[Terezina](#)

. Ze względu na uczestniczące w przedsięwzięciu instytucje z północno-zachodnich Czech, na wystawie ukazane zostaną przede wszystkim wydarzenia, jakie miały miejsce w czeskich Sudetach, zajętych w 1938 r. przez hitlerowskie Niemcy.

Wernisaż wystawy odbędzie się w czwartek 22 listopada 2018 r. o godz. 17:00 w budynku Archiwum przy ul. Krajskiej 1. Wystawę będzie można w tym miejscu oglądać do 21 stycznia 2019 r.

Więcej: [Synagogy v plamenech – výstava v SOA Litoměřice](#)

oprac. Ivo Ľaborewicz

AP we Wrocławiu Oddział w Jeleniej Górze